

N A Š D O M

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastoj. Posebej naročen velja s poštno vred **eno kruno** za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Slovenci!

Na predvečer goda apostolov Slovanov sv. Cirila in Metoda dne 4. julija zakurite vsepovsod velike kresove, ki naj pričajo, da biva tukaj narodno in versko zaveden slovenski rod!

Okoli po svetu.

V državnem zborni se je izvolil posebni odsek, takozvani volilni odsek, ki naj prešeta volilno preosnovo, kakor jo je predložil nekdanji ministrski predsednik Gauč, naj jo spremeni in potem zopet predloži poslanski zbornici.

Ta odsek je minoli teden razpravljal o Štajerski. Kako krivično je vlada v svojem volilnem predlogu okrajšala na Štajerskem nas Slovence, smo že itak takrat dokazali. Čeravno nam po številu prebivalcev pristoji skoraj devet poslancev, smo vendar dobili samo šest.

V volilnem odseku sta pri tej priliki krepko zagovarjala štajerske Slovence poslance dr. Ploj in dr. Šusteršič. Posebno grdo in neosnovano je napadel Slovence nemški poslanec Vastian, ki zastopa mestno

skupino Maribor—Ptuj. Pri tem sramotanju mu je pošteno pomagal celjski poslanec Pommer. Slovenski poslanci so zahtevali vsaj sedem poslancev, če že nočejo dati osem. V to so hoteli privoliti nemški krščanski socialisti, toda hitro so padli čez nje vsenemci in jih začeli grdo psovati, češ, da izdajajo nemški narod. Pri glasovanju je bil predlog Slovencev odbit s 26 glasovi proti 21. Proti Slovincem so glasovali tudi socialdemokrati. To so tisti ljudje, ki pravijo, da so mednarodni, da hočejo dati vsakemu narodu svoje pravice. Slovenski kmet, tudi tebi se včasih približajo s prijaznim obrazom. Nova volilna preosnova je za Slovence samo nova krivica.

Državni zbor je minole dni razpravljal o novem obrtnem zakonu, ker stari ne odgovarja več sedanjim zahtevam. Med drugimi je govoril tudi naš poslanec g. dr. Koroscec. Med velikim ropotom vsenemških in nemškonarodnih poslancev je začel svoj govor v slovenskem jeziku. Ugovarjal je, da se slovanski govori ne zapisujejo in ne tiskajo. Potem je nadaljeval v nemškem jeziku, izrekel svoje pomisleke o obrtnem zakonskem predlogu s kmečkega stališča in zahteval, da se osnuje na Spodnjem Štajerskem slovenska država

obrtna šola, da vlada podpira ustanovitve trgovskih šol v Ljubljani, Trstu in Gorici, da se nastavljajo jugoslovanskih jezikov zmožni zadružni inštruktorji in da se ustvari za Spodnji Štajer posebna trgovska in obrtna komora. Pri zadnji zahtevi je zopet nastala rabuka med nemškimi in jugoslovanskimi poslanci.

Sedaj tudi ima svoje seje kvotno odposlanstvo, ki določa razmerje, koliko odstotkov plača Avstrija k skupnim izdatkom, koliko Ogrska. Sedaj plača Avstrija 75,6 odstotkov in Ogrska 34,4 odstotke.

Ogrski odposlanci barantajo kakor židi, za naprej bi radi plačali samo 31,04 odstotke. To je že skrajna predrznost. Upamo, da jim bodo avstrijski poslanci pošteno povedali. Saj že itak plačuje Avstrija preveč.

V Rusiji sedaj hudo vre. Uporneži hujskajo ljudstvo, ki mnogokrat ne ve, zakaj se gre. V ruskem državnem zboru je že tudi prišlo do hrupnih prizorov. — Pri neki procesiji je padla med ljudstvo bomba, ki je ubila več ljudi, med temi tudi enega duhovna. Nekdo je obdolžil tega napada žide. Zato je razjarjeno ljudstvo napadlo žide, ki so se komaj rešili. Seveda je zopet nastopilo vojaštvo, da naredi red in mir. Sedaj je prišlo med vojaštvom in pre-

Tožila ga je.

Kdo? Koga? I kaj še niste slišali? Štefinova Jera Reparjevega Andreja. Čakajte, to vam moram pa povedati.

Štefinova Jera je dobila po svojih starih lepo nezadolženo posestvo. Mejilo pa je na Reparjevo kmetijo, kjer jo ravno tudi stari Repar prepustil skrbi in težave gospodarja svojemu sinu Andreju. To boste gotovo verjeli, če povem, da sta se Andrej in Jera rada videla, seveda na skrivaj, tako da za drugega misli nista vedela. Jera je že čakala predpustom dan za dnem, kdaj bo prišel kaj Andrej v vas in začel govoriti o tem in onem, posebno pa o katekizmu in sicer najprvo o zadnjem sv. zakramentu. Andrej je že davno na kaj takega mislil, a bil je zelo zadolžen in bal se je, da bo Jera brez usmiljenja zavrnila. Take sramote si pa spet ni želel nakopati. Sklenil je trdno, da Jere ne sme dobiti nikdo drug kot on, a mislil je še počakati, da dobi kaj več poguma, in mu moda Jera sama kaj namigne. A Jera je bila že toliko ponosna, da je rekla, da ponujala se pa ne bo nikomur.

Tega ji tudi res ni bilo treba. Saj so se predpustom skoraj vsak dan zglasovali sramci pri Štefinovih, mladi in stari,

veliki in mali, krevljasti in ravni. In čim več snubcev je stopalo mimo Reparjeve hiše, tem tesnejše je bilo Andreju pri srcu. Neko nedeljo popoldne je gledal skozi okno in naštel je ravno pol ducata nevarnih tekmecev. To je bilo pa že prehudo zanj! Lotevala se ga je misel, da bo treba na Jero kar pozabiti, a to bi bilo nemogoče. Skušal si je nekoliko pomiriti vest in si vzbuditi novega poguma, a storil je pri tem prvo veliko neumnost v svojem življenju. Začel je malo zabavljati čez Jero in njene snubce, kar samo na sebi še ni bilo tako napačno. A v sobi je bila slučajno živa vaška pošta v podobi silno zgovorne Torjevke, ki bi bila brez klepetanja in prenašanja novic težje živela kot brez zraka. Ta je planila tudi na Andrejeve besede kot mačka na miš. Posebno hlastno je pograbila Andrejeve besede, ki je rekel: „Vsak je tepec, ki snubi Jero, saj ne rečem nič, ampak kar vem, to pa le vem.“

To je bilo nekaj za Torjevko. Silno se ji je začelo muditi in kar na kratko se je poslovila in hitela razlagat svoji prijateljici Korenki, kar je ravnokar zvedela. Korenka je povedala brž Jerački in če je vedela ta, potem je čez en dan vedela gotovo vsa fara. Seveda je bila govorica vedno večja, vodno bolj skrivnostna in zapletena, in čez

štirinajst dni je vedela že vsaka ženska cele litanije slabih lastnosti Stefinove Jere.

Kmalu je zvedela o tem tudi Jera in tudi to ji ni ostalo skrito, kdo jo je prvi obdolžil takih reči. To jo je silno bolelo tembolj, ker Andreja še vedno ni pozabila. A sklenila je, da ga od zdaj zanaprej niti ne pogleda, niti mu ne odzdravi, kar je tudi storila, čeprav precej težko. Andreju je Jerino obnašanje upihnilo zadnjo iskrico upanja, da bi bila ona kdaj njegova žena. A prišlo je še nekaj hujšega. Čez nekaj dni je dobil povabilo od sodišča, naj se pride zagovarjat radi razžaljenja časti Stefinove Jere.

Ves preplašen se je Andrej hitro praznično oblekel in jo mahnil k Jeri na dom. Ko ga je pa Jera zagledala že od daleč, je smuknila v hišo, zaprla večna vrata in jih zaklenila. Andrej je klical in trkal, trkal in klical, a ni bilo odgovora in tudi vrata so ostala zaprta. Moral je oditi s težkim srcem domov. Naslednji dan je zopet poskusil svojo srečo a z istim vspehom.

Dan sodnijske obravnave se je približal. Ves potrj je stopal Andrej proti trgu, in vse okrog njega se mu je zdelo, da žaluje z njim, dasi je bil ravno ta dan lep in solnčen, kot že davno nobeden. Le prehitro

bivalstvom do spopada. In take rabuke izrabljajo hujšaki, ki jih brčkone tudi sami prirejajo.

Minoli teden je obiskal našega cesarja na Dunaju nemški cesar Viljem. Ker se v zadnjem času napadi na kronane glave množijo, zato se cesar ni pokazal pred ljudstvom in Dunajčani ga niti videli niso.

Kje naj išče socijalna beda pomoči?

Piše Alojzij Leben.

Aleksander Veliki, slavni vojskovodja starega veka, je zmagovalno preplaval skoraj ves taktat znani svet. Njegovi vojščaki, že izmučeni od mnogih bojov in štrpov, niso hoteli več ubogati ter so odločno zahtevali, naj jih pelje nazaj v domovino. Aleksander stopi pred upornike in pravi: „Bodite prosti, nobenega nočena več zadrževati. Le pojdite izpred mojih oči, vi ne hvalačite! Kmalu boste spoznali, kaj ste brez mene, svojega poglavarja!“

Vojski so torej dosegli, kar so želeli — prostost. Toda sedaj ga ni bilo več, ki bi skrbel za njihove potrebščine, ki bi jih vodil ter vzdrževal v redu. Daleč proč od domovine, sredi med sovražnimi ljudstvi, se je klatila velika armada liki čreda brez pastirja.

Vojski so spoznali svojo neumno dejanje, svojo nesrečo in krivico, ki so jo prizadeli svojem vojskovodju. Stopili so tje pred kraljev šotor in ponižno prosili kralja, naj jih zopet sprejme med svoje bojovnike. Aleksander jih pusti tri dni, kakor za pokoro, čakati, prositi in plakati. Potem se le se jim prikaže ter se spravi z nepokorno armado.

Poldrug tisoč let je pripoznavalo krščansko človeštvo Jezusa Kristusa kot svojega nevidnega glavarja. Ne samo raz katedralnih stolpov se je lesketal križ, temveč tudi raz kron knezov in kraljev; na sedežih učenjakov in sodnikov, kakor tudi v sleherni hiši je imel svoj častni prostor. Pod zavetiščem sv. križa je slavila veda in umet-

nost svoje najsijajnejše trijumfe, je cvetela obrt, delo je želo svoj zaslužek in našlo svojo pravo vrednost.

Toda nastopili so drugačni časi, za katoliško cerkev in njene ude prav usodepolni časi. Glasno in vedno širje se razlega dandanes kakor zbesnel klic: „Proč od Rima, proč od Kristusa in njegove cerkve!“ Vstali so in še neprenehoma vstajajo divji, ljuti sovragi naše katoliške cerkve, ki so napovedali nji in njenim služabnikom boj na smrt.

Sv. križ so pometali iz bivališč, sodišč, učilnic itd. Hodijo ti sovragi sv. katoliške cerkve okrog, kakor rjoveči levi, ter trgajo ubogemu nevednemu ljudstvu sv. vero iz arca, ta najlepši in najdragocenejši zaklad revnega zemljana. Slikajo mu najprej neko navidezno srečo na tem svetu, potem pa ga pahnejo v neizmerno brezno bede in stiske. — Oh, koliko družin na svetu tlači nezgodna usoda obupa! Tlači jih siromaštvo, vero so jim izruvali iz src. In torej ni tukaj niti tam nobene tolažbe. — Toda kje je rešitev za take obupane ljudi? Kje je rešitev vobče za vsa ljudstva gledé družabnega (socijalnega) in npravnega življenja? Kje naj išče socijalna beda pomoči? Edino le v katoliški cerkvi!

Seveda ne smemo prezreti tega, da nobena družabna naredba ne more vsvariti popolnega in neminljivega blagostanja. To bi bilo zoper božjo voljo: „Prokleta bodi zemlja v tvojem delu in z velikim trudom se boš živel iz nje vse svoje žive dni.“ V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh, dokler se ne povrneš v prah, iz katerega si vzet.“

To je obsodba, katero je Bog izrekel že v začetku nad človeštvom. Kakor bo smrt vladala vse dni do konca sveta, tako bodo tlačile revne zemljane težave, stiske in bolezn. Vse to je kazna za greh in bo kot taka ostala in tlačila vse ljudi, kakor kralja na zlatem, blestečem prestolu, tako tudi najzadnjega berača, ki se gladek vlačí po zemlji.

(Dalje prih.)

Spomini z romanja v Rim.

Piše kmet iz mariborske okolice.

(Dalje.)

Iz Florence do Vidma smo se peljali po noči in videli nismo drugega kot luči in temo. Prav prijetni razgled pa je bil zjutraj od Vidma do Mestre, ki je zadnja postaja na trdi zemlji. Od Mestre do Benetk je po morju trideset ure dolg železniški most in v nekaj minutah bili smo na kolodvoru v Benetkah. Prostor v kolodvoru je pod stekleno streho, kakor je v večjih mestih navadno. Koj pred kolodvorom je morje, in mi vstopimo v mali parnik, ki nas je za nizko ceno, za 10 v, prepeljal na trg sv. Marka.

V koledarju 1903 so Benetke popisane z lepimi slikami in posnamem sledeče:

Zgodovina Benetk nas živo spominja, da je vsa svetovna slava minljiva in časná. V blisku, v zlatu, srebru in slavi žarele so nekdanje Benetke, mogočna kraljica Jadranskega morja. Podložni so jim bili milijoni, in njih moč je segala daleč v jutrove dežele. Tisoče umetnikov si je tukaj postavilo trajne spomenike svoje duhovitosti, cel svet jih hodi gledat in občuduje še sedaj stoletne umotvore. Tukaj je živelo mogočno, pogumno ljudstvo, ki si je postavilo najlepše palače na morski vodi, semkaj so vozili hraste iz Krasa, da nosijo beneške palače. Tisočletne cerkve, osem in petsto letne stavbe, sto in stoletne slike nemrljivih umetnikov po starodavnih palačah, vse to priča o minuli slavi! Benetke je edino mesto na svetu — zidano v morju. Pri večini hiš stoji voda tik do hišnega praga. Seveda voda vsakih 12 ur pada in raste, zato so povsod kamnate stopnice, da se lahko v gondole (čolne) stopi. Prostore med vrstami hiš, kjer hodijo po drugih mestih množice, napolnjuje tukaj voda, in z ličnimi, brzimi čolnari se vozijo prebivalci iz enega kraja do drugega. Gondoljerji (veslarji) teh ladij so obenem izvoščeki (fijakarji), zakaj po celih Benetkah, ki štejejo 157.000 prebivalcev, ni enega konja.

se mu je zdelo, da je dospel do okrajnega sodišča.

V sodnikovi pisarni je že dobil Jero, Torjevko, Korenko, Jerečko in še šest drugih preročinj.

Sodnik je prišel z obravnavo:

„Ste vi Andrej Repar, posestnik v Leskovju?“

„Da, gospod sodnik.“

„Tukaj navzoča Jera Štefin vas toži, da ste jo obrekovali in ji škodovali na časti in dobrem imenu.“

„To je vse samo laž, gospod sodnik, svoj živ dan še nisem rekel žal besede o Štefinovi Jeri. Vedno sem o njej le vse najboljše mislil in govoril.“

Sodnik je na to zaslísal in zaprisegel priče. Odkod so zvedele, da je Andrej tako in tako govoril. Zdaj se je pričel nad vse zanimiv prizor. Druga je valila krivdo na drugo, Jeračka na Korenko, Korenka na Torjevko, tej je začelo pa presti in ji iti za nohte. Morala je povedati resnico, da je namreč Andrej rekel, da je vsak tepec, ki snubi Jero. Ne reče sicer nič, a on že ve kar vo.

„Kaj pravite k temu?“ je vprašal sodnik Andreja.

„No to je pa res, tako sem rekel; a o

Jeri nisem rekel žal besedice, torej bi me lahko tožil snubci ne pa Jera.

„Pa si tudi rekel, da veš marsikaj o meni“, oglasila se je nato Jera.“

„Ne, jaz sem samo rekel, da vem kar vem, tebe nisem niti omenil pri tem.“

„No kaj pa veš vendar takega?“

„Marsikaj“, zasmejal se je Andrej porodno, ki je med tem postal že precej pogumen. „Vem n. pr. da je sedem sv. zakramentov, da je sneg zmrzel, krop pa vroč in še več takih reči.“

„Tu ni kraj, da bi norce uganjali, rekli ste, da veste nekaj o Štefinovi Jeri. To hočem od vas zvedeti“, zahrnel je sodnik.

„Da, da, tudi o Jeri vem nekaj.“

„Ali imate priče za to?“

„Seveda jih imam.“

„Torej povejte hitro, kar veste slabega o Štefinovi Jeri!“

„Kdo pa je rekel, da vem o Jeri kaj slabega? Saj sem že rekel, da vem o njej samo dobre stvari. Saj je tudi pridna in prijazna kot jih je malo.“

Jera je pri tem zarudela do ušes.

„S svojim govorjenjem ste namigovali, da veste o Jeri Štefin nekaj sumljivega, nepoštenega, s tem ste ji škodovali na dobrem imenu in ji otežili možitev.“

Pri teh besedah se je Andrej glasno zasmejal.

„Kaj? Možitev sem ji oviral? Saj se omoži kadar se hoče in vzame kogar hoče. Saj jih dobi lahko deset na prst in vsak je lahko vesel, ki jo bo dobil.“

Jera je še bolj zardela.

„Zakaj ste pa rekli torej, da je vsak tepec, ki misli njo dobiti za ženo?“

„To sem pa rekel, ker nekaj vem.“

„Zdaj je dovolj šale, govorite resno ali pa greste takoj v zapor“, zagrmel je sodnik nad Andrejem.

„Gospod sodnik, tega pa ne morem povedati tu vpričo. Jera bi že zdavnaj rad povedal, pa nisem upal. Danes imam pa pogum in bi ji tudi razodel svojo skrivnost, če bi šli vi, gospod sodnik, in pa pričevati, da bi bila sama.“

„Kaj pa mislite? To je vendar sodnijska obravnava, to ni predpustna šala.“

„Tedaj ne povem nič.“

„Torej greste v zapor.“

„Čeprav.“

„No, povej no, če ni nič hudega“, prigovarjala je Torjevka Andreju.

„Jera bi bila morda jezna.“

„Če ne poveš, bo še bolj jezna, ker potem si lahko Bog ve kaj mislimo o njej“, pritrdjevala je Korenka.

Ker je mesto na vodi, tudi ni praha, in ker ima znameniti svetovni pomen in krasne stavbe, vabi tujce iz vseh krajev sveta, da prihajajo semkaj ogledovat si čuda človeške moči in človeškega znanja. Pot iz kolo-dvora vodi skozi sredo mesta, ob velikem kanalu, ki je tričetrt ure hoda dolg in 42 do 72 m širok. Iz tega kanala se raztezajo manjši kanali na vse kraje mesta. Vseh kanalov je 160, in na tisoče gondol in bark se vozi sem in tja.

Čez glavni kanal se razprostirajo trije veliki mosti. Najstarejši „Ponte di Rialto“ je bil zidan že v letu 1590. Ta mogočna slikovita stavba je res krasna umetnost in lepota. Dolg je 48 m in 22 m širok; na njem je 24 prodajalnic na dveh vrstah. Mesto šteje okoli 15.000 hiš in med hišami je tudi 2094 ulic, večinoma tako ozkih, da se dva človeka komaj izogneta in v mnogo teh ulic solnce nikoli ne prisije. Ubožstva sem videl tukaj premnogo. Ko sem po teh ozkih temnih ulicah hodil, se mi je zdelo malo boljše ko v rimskih katakombah. Ljudje si morajo vse na trgu kupiti, kajti vrtov ni, in razun rib je vse zelo drago.

Najlepše palače so ob velikem kanalu in stare 4—500 let. Podstava hiš je napravljena tako le: Na celem prostoru, na katerem so hoteli hišo zidati, zabili so hrastova debela eno poleg druge do 9 m globoko v morje tako, da so prišli v trda tla. Kajti tukaj so bili majhni otoki in deloma plitvo morje. Na to trdo podstavo so potem postavili velike palače, ki trdo stoje, četudi že stoletja morski valovi pluskajo ob nje. Ta hrastova debela v blatni zemlji valed upliva slane morske vode popolnoma okamenijo in ne strohnijo nikoli. Če se pomisli, da je tukaj nad 15.000 hiš, in da skoro vsaka stoji na stotinah hrastovih debel, je lahko umeti, da so stari Benečani, ki so nekdanj gospodovali tudi v Dalmaciji, Istri in Notranjskem, oropali cele dežele hrastovega lesa.

Benetke imajo 55 lepih cerkev, kar priča, da so stari Benečani spoštovali vero in cerkev. Pred cerkvami se nabijajo edini večji suhi prostori, ki so nekdanj bili mirodvori (pokopališča). Vodo ima mesto napeljavano po cevih 6 ur daleč od mesta. Ko se na trg sv. Marka pripeljemo in izstopimo, nas je krasota, izvenredno lepa vožnja in znamenito mesto celo iznenadilo. Velikostne palače, Markov trg in Markova cerkev je težko popisati. Vsa živahnost laškega ljudstva, vse bogastvo mestnih trgovcev, vse lepote benečanske in največ tujcev je na Markovem trgu. To je največji trg

mesta, krasen po svoji legi, bogat na zgodovinskih spomenikih in obdani od najlepših stavb celega mesta. Na vzhodu je palača dožev (nekdanjih vladarjev mesta) in nepopisno lepa Markova cerkev, na severu in jugu krasne palače prokuracij (uradov). Pred Markovo cerkvo stal je na samem že 500 let star, 95 m visok zvonik, kras celega mesta, ki se je pa 14. julija 1902 podrli. Šreča je bila, da ni sesul tudi cerkev. Ko smo tje prišli, smo videli le še nekaj podrtin, katere so odstranjevali. Na tem mestu mislijo spet sezidati nov zvonik. Toda javne stavbe dandanes zidati je težko, ker demarja manjka povsod!

Nas je najbolj mikalo videti cerkev sv. Marka. Ko so Benečani pripeljali leta 830 ostanke sv. evangelista Marka iz Aleksandrije v Benetke, so začeli na čast temu svetniku zidati cerkev, ki je pa že l. 976 pogorela. Še tistega leta so jo začeli znova zidati. Pet velikih kupol se dviga nad mogočno streho. Ko vstopimo v cerkev, je kras in lepota na nas napravila nepopisen utis. Veliki altar z ostanke sv. Marka stoji bolj proti sredini cerkve. Štiri sohe, s 324 v nje krog in krog vrezanimi podobami iz starega in novega zakona, nosijo umetno stavbo nad svetiščem. Altarna slika sv. Marka je okrašena z žlahtnimi kameni. Samo ta podoba je vredna več milijonov kron.

Ko en čas to krasno cerkev ogledujem, pride visoka beneška duhovščina v cerkveni opravi in posedejo svoje prostore in takratni škof in kardinal se vsedejo v vzvišeni svoj prestol. Ker sem bil le kakih 10 korakov oddaljen, sem videl vsakemu v obraz. Utis kardinala mi je kakor od včeraj v spominu, ko sem poslušal njih odpevanje. Kdo bi bil takrat 10. marca 1903 mislil, da bodo ta kardinal Sarto že 4. avgusta 1903 papež Pij X. Dalje prih.

Domače novice.

Velika pevška in narodna slavnost v Rušah dne 15. julija bo enaka nekdanjim taborom, ki jih je prirejal slavni Raič. To bo dan veselja in narodnega navdušenja! Lepa slovenska pesem ti bode povzdignila srce, dobra pohorska kapljica pa utešila gorje! Pa kaj se že na tihem pripravlja. Seveda se to ne sme izdati, da bodo obiskovalci tem bolj presenečeni in očarani. Zato pa 15. julija le vse v Ruše!

V okolici Maribora se Slovenci tudi že gibajo. Tako priredi „Bralno društvo“ pri Sv. Križu nad Mariborom dne 1. julija veselico v čast sv. Cirila in Metoda, ki bo zelo zanimiva in lepa. Domačini, posebno

mladeniči in dekleta, pridite. Tudi sosede vabimo. V mariborski okolici se mora razviti krepka agitacija, kajti nemčurstvo se tukaj grozno širi.

Ušel je iz Maribora 13leten deček Karol Čepič. Obleden je v rujavkasto sukno, usnjate hlače do kolen, črne nogavice in čevlje na vez. Lase ima kostanjeve; na čelu ima med obrvi majhno brazgotino in v gornji čeljusti je edem spredni zob polovico odbit. Starši so v hudih skrbih, mati je nevarno zbolela. Pravijo, da se je obrnil proti Koroški. Če ga kedo vidi, naj brzojavno sporoči našemu uredništvu. Stroški se mu bodo povrnil.

Fram. Kaj neki se godi, ali gori v Framu, vpraša me popotnik na trojičko nedeljo, ko nama na uho udari ubrano zvonjenje in gromenje topičev. Da ne zamudiva slavnosti, pospešiva korake in že sva v veličastni, z električno razsvetljavo opremljeni farni cerkvi. V krasnem govoru nam domači gosp. župnik Muršič razloži pomen dekliške Marijine družbe, ki se je tega dne prenovila in tukaj ustanovila. Med polaganjem svetinj so dekleta prepevala krasno pesmico: Že dolgo sem vroče, zaupno želela, da bi Marija me v družbo sprejela. — Zavesa se sname, mi zazremo krasno, novo zastavo dekliške družbe, ki je stala 364 kron in bode lep kras te cerkve. Nato jo ob navzočnosti gg. duhovnov in obilne udeležbe ljudstva blagoslovi č. g. dekan iz Hoč. Ko konča g. duh. vod. govor z besedami: Kršč. dekleta, ljubite vedno to razstavo; ona vam bo zvesta vodnica skozi viharne vaše življenje, marsikatero pa bode spremljala tudi na mirodvor, kjer se bo v zadnje slovo nagnila v hladni grob, zarisilo je sleherno oko. Neizbrisen ostane ta dan v srcih vseh udeležencev; me dekleta se pa hočemo vedno spominjati naukov našega vrlega g. voditelja, da se vresničijo besede: Svetinja nam prsi naj krasni še na mrtvaškem odru, naše geslo pa: Bog in domovina!

Morje pri Framu. V podznožju Pohorja, v prijeti dolinici leži naša vasica, iz katere pošiljamo danes vam, gospod urednik, in vsem čitateljem „Našega Doma“ prve mladeniške pozdrave! Tihi mrak že krije zemljo; kos se požvižgava, pa tudi njemu se topi pesem rahleje in rahleje. Tedaj se pa začnejo oglašati v svojih elementih, aha že veste kdo, kaj ne da — žabe. V našo vas prikvakajo vsakih 14 dni s Ptuj, kjer jih na debelo rede ptujski kramarji. Fantje, trebimo z vso vsemu gausni plevel „Štajerca“, razširjamo pa povsod „Naš Dom“ in „Slov. Gospodar“. Trdno kot skala, kot hrast bomo stali. Krasno Slovenijo srčno varovali.

Priprost mladenič.

Velikanedelja. Fantje „Mladeniške zveze“ priredijo v šoli na Petrovo in Pavlovo ter v nedeljo dne 1. julija prekrasno gledališko predstavo „Egiptovski Jožef“. Začetek takoj po večernicah. Vstopnina: Stojišče 15 kr., sedeži 30 kr.

Gorja Radgona. Zanimiv pogovor med Bračijancem (Pepeji) in slov. klerikalcem (Hanza) dne 29. maja v Gornji Radgoni. Hanza: „Pje, Pepelj, ali si vida vüni pri Skrleci na nekem drevi, kak jo prtišnjen orehovski Bračko naroba, da kviški gleda Korošca, ka je tak viditi, kak da bi Korošec Bračka ježa, kak moj hlapec mojega fuksa?“ Pepelj: Heršoft nekda, to pa je nej dobro; pa do se naši Slovenci, kak si

„Jera, ali smem povedati? Saj ni nič slabega o tobi, pa vendar ne vem, če smem.“

„O meni poveš lahko vse, kar veš,“ je dejala Jera pol jezna pol radovedna.

„Torej kaj veste?“ priganjal je sodnik.

„Vem da je Jera pridno in pošteno dekle, vem tudi, da ne bo dolgo, ko se bo omožila, vem pa tudi, kar si nisem upal povedati, da jo imam rad in bi jo rad dobil za ženo, in ker vem, da tudi ona mene dozdaj ni sovražila, zato sem rekel, da je vsak drug tepec, ki hodi zanjo. Bil sem namreč dozdaj trdno prepričan, da bo ona le z menoj srečna in z nobenim drugim.“

Andrej se je po teh besedah globoko oddahnil, Jera pa si je zakrila obraz z robcem.

„Ali to tudi lahko dokažete?“ izpraševal je sodnik dalje.

„Dokazati pa tega ne morem, gospod sodnik, dokaže to lahko samo Jera, če hoče, če pa neče — potem me pa le zaprite, čim dalj tem bolje, in najljubši mi bo, če me zaprete za celo življenje.“

„Kaj pravite vi k temu, Jera Štefin?“

Jera ni na to sodnikovo vprašanje ničesar odgovorila. Skrila je svoj obraz še bolj in začela jokati.

Sodnik je čakal nekaj minut, na to pa dejal:

„Jera Štefin, ali morda svojo tožbo zoper Andreja Repar umaknete?“

„Umaknem, umaknem,“ pritrdjevala je Jera vesela.

Obravnava je bila končana. Jera in Andrej sta si podala roke v znamenje sprave in par tednov pozneje sta bila oklicana.

Ti, norca delali. Gvišno je bija tisti pijan, ki je Bračka tak narobe gorprizna." Hanza: "Pje, prav gučiš, vi ste tak skoz pijani, če pa de Korošec zmaga, pa te od same jeze gratali nori." Pepelj: "E misliš, da Bračko ne de zmaga?" Hanza: "Ne, ker do ga volili sami pijanci in norci, kerih Vas je, da vsi z Bračkom vkuper držite, tii precj dosta, a v drugih krajeh kej so boljši ljudje, pa do zveksnega vsi volili Korošca." Naš Hanza, kakor nam izid volitve kaže, je pameten mož, ki zna prav dobro presojsati naše Bračkijance, da so večinoma sami pijanci in norci. Poličanec.

Kako delajo Nemci z našim denarjem? Celjani si hočejo narediti vodovod. Ker je pa mesto itak hude zadolženo, nimajo denarja. Priskočil jim je na pomoč začasni uradni vodja celjskega okrajnega zastopa, okrajni komisar Lehman, ki je na lastno roko obljubil, da bo slovenski okrajni zastop plačal kot donese 40.000 K in sicer vsako leto 4000 K. Skoraj vse občine tega okraja so se pritožile na deželni odbor. Kako pridejo kmetje do tega, da bi plačevali mestjanom vodovod. Te pritožbe je deželni odbor odbil. Kmetje, tako delajo Nemci in nemčurji z vašim denarjem in vlada jim pri tem pomaga.

Vitanje. V pojasnilo, zakaj bralno društvo nazaduje? V zadnji številki "N. D." prorokuje nam dobro znana oseba (tudi nekdanji ud društva) "fureš" našega bralnega društva "in kdo je tega kriv". Svečano se je sklical občni zbor, ali kaj mislite, g. urednik, kdo je prišel na zborovanje? Edino tajnik in knjižničar, predsednika in tudi drugih odbornikov ni bilo, kaj še le da bi prišel kateri ud. Kaj pa hoče sam odbor, če ga udje ne podpirajo. Očita se nam tudi, da hodi nekdo po "furežih", dobro vemo kdo je to, a ta oseba ima mnogo zaslug za bralno društvo. Dopisniku tudi ne ugaja cerkveno petje, dasi sam nepevec vendar mora svojo ziniti. G. organist pa deluje in bo deloval po naročilu svojih predpostavljenih. Gospodu dopisniku pa svetujemo, naj v bodoče rajši molči, ako ni zadosti poučen o tukajšnjih razmerah.

Opazovalec.

Sv. Martin ob Paki. V Škotsko sosesko je prišel na binkoštni ponedeljek znani čevljar agitirat s "Štajercem". Seveda ne bo šel nobeden razsoden, pameten in pošten človek njemu na limanice, saj ga skoraj vsakdo pozna.

Črešnice nad Vojnikom. Dne 9. junija 1906. Pri volitvi za poslanca smo bili edini. Vseh 55 nas je volilo Korošca. Gospod poslanec, potrudite se kaj za našo cesto! Bi ne bilo dobro, ko bi enkrat pri nas napravili mlademiški shod? In zopet, ko bi poprosili potovalnega učitelja? Pri potih bo tudi treba edinosti, da ne bomo v goratem kraju v lužah utonili.

V Mariboru je umrl v nedeljo 27. maja Janez Müller, čevlarski mojster, doma iz Velikovca na Koroškem, 42 let star.

Nemški izzivanje. Na slovenjebistriškem trgu, ravno nasproti Narodnemu domu, dal je mestni zastop napraviti veliko tablo z velikanskimi napisi v nemških črkah: "Nach Cilli", "Nach Gonobitz", "Nach Pölschach". Cemu to? Prihraniti morda potnikom sitna povpraševanja po cestah? Nikakor! V Slovensko Bistrico prihaja prav malo tujcev — Nemcev. Za te se gotovo ne izplača napravljati tako kričečih napisov. Slovencem pa ti napisi itak ne služijo; kajti Slovenci

poznamo samo Celje, Konjice in Poljčane; teh imen pa na dotični tabli ne najdemo. Kdor torej ne razume nemški ali ne zna čitati teh "kvak", je vkljub beli deski prisiljen nadlegovati domačine z vprašanjem. Iz tega sledi, da nemški mestni zastop, na čelu mu Ornigov pobratim Stiger te table ni izobesil toliko v korist skozi Bistrico potujočim osebam, kakor pa iz namena, da bi pokazal javno svoje zaničevanje do slovenskega prebivalstva in našega jezika. In naj Stiger s svojimi nemškimi in nemčurjskimi zavezniki ugovarja kolikor hoče, resnica ostane, da hočejo slovenjebistriški Nemci in nemčurji nas izzivati. Proti temu javnemu žaljenju našega narodnega čuta odločno ugovarjamo. Nemški občinski svet naj to tablo čimprej odstrani, ako hočejo slovenjebistriški Nemci živeti z nami v miru. Če že mora biti na tem mestu kaka kazalnica cest, naj se napravijo slovensko-nemški napisi. Isto naj se zgodi pri vseh drugih enakih tablah. Ako moramo Slovenci prispevati k pokritju stroškov za take napise, imamo pravico, da se pri tem upošteva tudi veljavnost našega jezika.

Slovenske delavke in delavci! Le še nekaj dni nas loči, ko se vrši II. vseslovenski delavski shod na Preski pri Medvodah. Malone vsa naša delavska društva se udeležijo shoda. O važnosti in potrebi shoda se je pisalo dovolj. Zato zdaj ne izgublamo več veliko besedi, kakor le, da je shod za vsako delavsko našo organizacijo važnega pomena in da zato ne sme na njem manjkati nobenega zavednega delavca, pa tudi ne delavke. Zborovanje se vrši po sledečem redu: Ob 8. uri zjutraj sveta maša s cerkvenim govorom dr. Kreka za udeležence. Od 9. do 1. ure II. vseslovenski delavski shod. Ob 2. uri pete litanije pred cerkvijo, po litanijah pa blagoslovi dr. Krek novi "Društveni dom" na Preski in ima tudi slavnostni govor. Po blagoslovljenju se pa vrši javna ljudska veselica. Preska leži pet minut od postaje Medvode gorenjskih železnic. Spored II. vseslovenskega delavskega shoda: Otvoritveni govor. — Izvolitev predsedništva. — Politiška organizacija. — Štrokova organizacija. — Razširjenje lista "Naša Moč". — Ženska organizacija. — Delavci in občine. — Izobrazba. — Mladina. — Proti alkoholu. — Splošna volilna pravica in delavstvo. — Starostna preskrba. — Bratovske skladišče. — Delavsko nadzorništvo. Trgovski in drugi uslužbenci. Večina poročajo delavke in delavci.

"Štajere" ima sušico. V zadnji številki piše "Štajere", da ima "Naš Dom" "obcerungo". Verjamemo, da bi se ta bolezen "Štajercu" zelo dopadla, toda žal, mi ne moremo pustiti "Štajercu" tega veselja. Hvala Bogu, še "Naš Dom" dosedaj krepko stoji na nogah. Niti influence še ni imel. Nasprotno pa ima "Štajere" hudo sušico, samo priznati jo noče, ampak jo hoče nam zatveziti. To mu lahko mi dokažemo. Če ima list na leto blizu 5000 K primanjkljaja, je gotovo jetičen. In "Štajere" ima tako jetiko ali kakor jo on imenuje "obcerungo".

Iz rogaškega okraja. (O zadnjih državnoborskih volitvah.) Najboljše so volili: Nadole in Rajnkovec. Slava županoma Lahu in Roškarju. V Nadolah je dobil dr. Korošec 81, Vračko 0 glasov. V Rajnkovcu, za to občino, Nimno in Sv. Katarino dr. Korošec 71, Vračko 0 glasov. Tudi okolica Slatine se je prav dobro držala,

dr. Korošec 167 glasov, Vračko 5 glasov, Rebek 0 glasov. Sploh je ta liberalni kandidat dobil v celi nadžupniji Sv. Križ samo pri Sv. Trojici 5 glasov, kar je zakrivila ondota šepasta politika. Ondi je dobil dr. Korošec 37, Vračko 6 glasov. Za slovensko stvar so najslabše volili Rogatec (dr. Korošec 4, Vračko 117, Rebek 1), zdravilišče Slatina (dr. Korošec 3, Vračko 91) in Dobrina (dr. Korošec 1, Vračko 60, Rebek 2). Rogatčani in Slatinčani ne ljubijo druga, ko denar, vzlasti slovenski in hrvatski. Grozno se bojijo slovenskih napisov. Pri volitvah pa je kar mrgolelo slovenskih lepakov za Vračka. Slovenec, kjer zapaziš samo nemške napise, tja ne nosi noter svojih kronic! Tudi v Tokačevem brije precej huda nemškutarska sapa: dr. Korošec 23, katere so mu dali večinoma Mohorjani, Vračko 38. Precej so se od zadnjič poboljšali pri sv. Roku: dr. Korošec 32, Vračko 9, Rebek 1. Čermožice: dr. Korošec 46, Vračko 5, Rebek 10. Kočice: dr. Korošec 22, Vračko 9, Rebek 3. Žetale: dr. Korošec 11, Vračko 12, Rebek 18. Za Rebeka so tukaj agitirali nekateri učitelji! Sv. Florijan je vedno dobro naroden: dr. Korošec 67, Vračko 2, Rebek 1; isto velja tudi o Donački gori: dr. Korošec 56, Vračko 5, Rebek 4, in te zadnje glasove ima ondota učiteljstvo na vesti. Brestovec, Plat sta volila dobro: dr. Korošec 79, Vračko 3. V Kostivnici je dobil dr. Korošec 60, Vračko 41. Tukaj so liberalni slovenski župan in podplateki nemškutariji pod enim klobukom igrali. Sploh smemo z izidom volitve biti zadovoljni. Vendar bo moralo novo politično društvo za rogaški okraj vse žile napeti, da se bo marsikateri nemškutar spametoval, mnogi slovenski zaspanci pa predramili. Toraj na pogumno, vstrajno delo!

Vojska na Daljnem Vzhodu. Od popisa te vojske je izšel 17. snopič, ki obsega 4. tiskane pole z lepimi slikami in zanimivo vsebino. Izšel bo kmalu zadnji snopič, tako da bodo imeli naročniki celotno delo v rokah. 17. zvezek stane 80 vinarjev. Naroči se pri upravnistvu "Dom in Sveta" v Ljubljani.

Koroške novice.

Narodna in gospodinjstva šola v Št. Jakobu v Rožu. Že je minulo poldrugo leto, odkar smo prvič stopili pred slov. občinstvo s prošnjo: Rojaki Slovenci! Pomagajte nam sezidati "Narodno in gospodinjstvo šolo", da se z iste pomočjo rešimo narodnega pogina! Mnogo rodoljubov se je odzvalo naši prošnji in nad 15.000 kron je v tem primeroma kratkem času došlo podpore za nameravano šolo. Obenem so se pa tudi pojavile tolike in takšne zapreke, da smo večkrat že obupavali nad uspehom ter smo sami že začenjali verjeti nasprotnikom, ki so v enomer zatrjevali: "Narodne šole v Št. Jakobu nikoli ne bode in zbrani denar bodo morali darovalcem vrniti". A hvala Bogu in rodoljubnim rojakom: obrnilo se je na bolje tako, da nam je danes mogoče sporočiti veselo vest: Narodna in gospodinjstva šola v Št. Jakobu je zagotovljena. Poskrbljeno je za večino stavbenih stroškov in zasigurana je tudi večina stroškov za vzdrževanje šole! Ker pa niso pokriti še vsi stroški — kaže se še primanjkljaj za približno 25.000 kron — se danes oglašamo s ponovljeno prošnjo: Rojaki! Pomagajte nam zložiti in pokriti še ta primanjkljaj! Verje-

mite nam: nikakor bi Vas ne nadlegovali, da nas ne bi silila najhujša sila. — Iz zavsem verjetnega vira se je raznesla novica, da bodo v Podrožici (pol ure od Št. Jakoba) zidali štirirazredno nemško šolo. Ako se ta vest uresniči, in pri naših razmerah o tem ni dvoma, potem nam je bodoča narodna šola za narodni obstoj ravno tako potrebna, kakor je življenju potreben zrak in ribam voda. Zato, rojaki, ne prezrite našega klica na pomoč in ne zamerite nam, če zgornji prošnji dodamo še drugo: pomagajte nam hitro, ker vsaka zakasnitev nam utegne biti usodepolna in nenamerna. Mat. Ražun, župnik. Fr. Majer, nač. šol. sveta. Fr. Kobentar, župan. Darove sprejema: Matej Ražun, župnik; pošta: Št. Jakob v Rožu, Koroško.

Doberlvas. Praznik sv. rešnega telesa smo pri nas kakor po navadi slovesno obhajali. Vreme bilo je izborna ta dan in naša dekleta so okiňčala križe oziroma postaje lepega pranganja. Prav lepo in dostojno so se obnašali gg. uradniki ter šli po vzgledu g. okr. sodnika odkriti v paradi pri procesiji, kar drugekrat nismo opazili. Udeležil se je pranganja tudi naš „fortšritliški“ „fajerber“ z godbo na čelu in veteranci. Krona cele slovesnosti pa je bila ponzifikalna sv. maša, ki jo je obhajal mil. g. prošt. Naravnost obsojati moramo obnašanje nekaterih „fajerberkarjev“ med sv. mašo. Med njimi se je posebno odlikoval neki že znani „fajerberkar“, ki je kar na glas mrmral zoper dolgotrajnost sv. maše tako, da so bile ženske okrog motene v pobožnosti. Da so duhovniki tako dolgo pred altarjem in da si je milostljivi dal tako streči, to mu je kar presedalo! Zares čudne omike so se navlekli od vsenemcev ti „fajerberkarji“, ki so sami Slovenci.

Strojna ob Prevaljah. Pač so zdrave naše krasne planine. V naši fari — cerkev leži 997 m visoko — imamo letos šele enega mrliča, dva meseca staro dete, ki se je že slabotno narodilo. — V nedeljo dne 1. julija in v sredo 4. julija obhajamo tukaj slovesno praznik farnega patrona, sv. Urha, in vabimo pobožne Slovence, da se udeležijo teh praznikov. Pride tudi več procesij. Dal Bog ugodno vreme!

Nemški uradnik na novi železnici. V Svetni vasi v Rožu je nastavljen v čisto slovenskem kraju nemški uradnik, ki ne razume nič slovenski. Železniško ravnateljstvo, ali nimaš slovenskih uradnikov? Dovolj jih je, toda ti so nastavljeni v nemških krajih.

Nemški „šulferajn“ hoče ustanoviti v Borovljah in v Železni Kapli — tako se bere v „Kärnt. Tagblattu“, otroška vrtea. Ali se ne reče to germanizirati. Neki dr. pl. Wotawa pa je bil pri občenem zboru tega penemčevalnega društva dne 4. t. m. v Libercih silno hud na Čehe, ki pravijo, da „šulferajn“ germanizira. Seveda Nemci imajo narobe pojme.

Na Velikem Kleku je vihar, kakoršnega smo sploh pretekli teden na Koroškem občutili, tudi kar se tiče mraza, poškodoval nadvojvoda Ivana koč, kateri je odnesel pločevinasto streho.

Velikovško sodišče noče znati slovenski. „Hranilnica in posojilnica“ v Velikoven je naznanila vsem dotičnim uradom, da zahteva tudi od njih slovenske dopise. Toda velikovško sodišče, čegar predsednik je bivši „Triglavan“ Kapua, prezira § 19. drž.

temeljnih zakonov. Sveda se Slovenci s tem ne bomo zadovoljili.

Bistrica v Rožu. Tukajšnje fužine so prešle v last kranjske industrijske družbe, katera ima na Savi pri Jesenicah svoje velikanske tovarne. Vodstvo družbe je sicer nemško, pa vendar se nadajamo, da se bodo narodnostne razmere pod novim fužinskim gospodarjem obrnile vsaj kolikor toliko na boljše.

Smrt na plesišču. V neke gostilni v Podstrazišču pri Celovcu so imeli preteklo nedeljo ognjegasci veselico. Med plesom se je nenadoma zgrudil neki 40 let star polir, ki je bil uslužben pri „Union“, stavbeni družbi v Celovcu. Vsi poizkusi oživiti ga so se izjalovili. Mrtvo truplo so takoj pripeljali v mrtvašnico v Podkamen. Zdravnik je konstatiral, da ga je zadela kap. Umrli je bil oženjen ter je zapustil več otrok. Pač žalostna smrt!

Celovec. Velika veselica nemških sudmarkovcev se je vršila dne 24. junija. Le škoda, da nemški Wodan tudi letos ni prizanese našim hajlovcem in do dobra „preplahtal“ frankfurtske cuuje. Za kres so se tudi dobro oskrbeli s petrolejem. Hajl!

Špijon.

Sv. Štefan pri Velikoven. Bogu vsega-mogočnemu se je dopadlo poklicati k sebi pridnega mladeniča Franceta More p. d. Kauhovega sina v Vatnivasu. Rajni France je bil prepričana krščanska duša in jako priljubljen, kar je pokazal njegov lep pogreb, katerega se je udeležilo ogromno število ljudstva. Zastopana je bila polnoštevna požarna bramba iz Blata pod načelnikom Pirkerjem. Združeni pevci iz Sv. Jurja, Želinj in Sv. Štefana so mu zapeli na domu, med potjo in na grobu pretresljive žalostinke. Častiti gospod Roter se ob odprtem grobu v daljšem govoru vzeli slovo od rajnega Franceta, tako da se je vsako oko solzilo. Mirno počivaj, dragi mladenič!

V blato se je zaril v Kapli na Koroškem neki slaboumni dninar in se je v njem zadušil. Doma je pustil vso obleko in je bil popolnoma nag.

Železnice Svetnavas-Borovlje bodo baje začeli graditi že prihodnji teden. Delo je prevzel stavbinski podjetnik F. Madile iz Celovca.

V Velikoven se bo gradila prihodnje leto na stolpu mestne župne cerkve nova streha. Mislilo se je prvotno na gotiško obliko, ker je cela cerkev zidana v gotiškem slogu. Centralna komisija na Dunaju pa se je izrekla za sedanjo obliko s kupolo.

Kaplan Ignacij Glinig. V Pliберку je dne 19. t. m. ob 10. uri predpoldnem umrl č. g. Ignacij Glinig, bivši kaplan v Fari. Porodil se je dne 1. avgusta 1877 v Pliберку, bil v mašnika posvečen dne 19. jul. 1904. Le malo časa je mogel delovati v dušnem pastirstvu, bolehal je dolgo časa in po britkem trpljenju izdihnil blago svojo dušo. Pred kratkim časom mu je umrla edina sestra. N. v. m. p.!

Političen shod v Kotmarivasi. V nedeljo, dne 1. julija se bo vršil tukaj velik političen shod, na katerem bo govoril eden izmed državnozborskih poslancev.

Za narodno in gospod. šolo v Št. Jakobu v Rožu so darovali rodoljubi iz: Koroške (obč. Št. Jakob v Rožu 5433-55 K in 7734-11 K ost. Kor.) skupaj 13167-66 kron. Kranjske (posojilnice 355 K in 429-41 K pos. rodolj.) skupaj 784-41 kron, Primorskega (posojilnice 50-82 K in 123 K

pos. rodolj.) skupaj 173-82 kron, Štajerskega (posojilnice 130 K in 439-11 K pos. rodolj.) skupaj 568-11 kron, Dunaja (državni poslanci) 175 K, Amerike (kat. duhovnik) 50 K, Češkega 40 K, iz Ruskega 30 K in iz Srbskega 10 K, skupaj 80 K. Vseskupaj 15.000 kron.

Podsinsjivas. Shod, katerega je priredilo naše delavsko društvo, je bil dobro obiskan. Na pozdrav g. predsednika povzame besedo g. pravnik Biser in nam v krasnih besedah označi lepoto Rožne doline in skuša nas seznaniti, kaj nam dobrega in slabega prinese nova železnica. V ravno tem smislu povzame besedo drugi govornik g. Ekar in nas s svojimi ognjevitimi besedami navdušuje, naj se povsod poslužimo svojega rodnega jezika. Nato razpravlja zadnjo ljudsko štetev, ki se glede narodnosti na Koroškem popolnoma nič ne strinja z resnico. Po končanem zborovanju so nas kratkočasili gg. tamburaši iz Borovelj z milodonečimi glasovi svojih tamburic. Čast vrlim mladeničem! Pa tudi pevcev našega društva ne smemo pozabiti, ki zelo dobro napredujejo. Prihodnje mesečno zborovanje bo v Svečah v gostilni pri Gašparju.

Koroška nekdanj. Zelo zanimive podatke nam nudi uradna statistika iz leta 1857. Tedaj se je našelo na Koroškem še 28.96 odstotkov Slovencev. Mesto Celovec je imelo med 9414 domačini 6000 Slovencev in le 3141 Nemcev. Tudi koroške srednje šole so izkazovale precejšen del slovenskih dijakov. Tako n. pr. je bilo na celovski glavni realki 49 Slovencev in 161 Nemcev. Višjo gimnazijo je obiskovalo 94 Slovencev in 247 Nemcev. Na nižji gimnaziji v Št. Pavlu je bilo med 49 dijakov 19 Slovencev. Vsega skupaj je bilo torej leta 1857 162 slovenskih srednješolcev (brez beljaške gimnazije) na Koroškem, dočim jih je bilo lani skoro tretjino manj. Skrajni čas torej, da so slovenski rodoljubi ustanovili v Beljaku društvo, ki ima skrbeti za potreben naraščaj koroškega slovenskega srednješolstva. — Sedaj pa še nekaj. Da se onstran Karavank, posebno pa še v Celovcu, nemštvo kar v velikem fabricira, o tem nas potrjujejo uradni popisi leta 1900, ko se je med 25.000 Celovčani našlo samo sedem odstotkov Slovencev!

Nemec iz rajha o Celovčanih. V Monakovem so priredili avtomobilistom, ki so bili prošlo nedeljo v Celovcu, banket, na katerem je govoril zmagovalac v tej dirki, neki dr. Stöss. Mož je hvalil, da je bilo posebno v Avstriji vse lepo pripravljeno za dirko, pa pristavil: „Obžalovati je le, da se je posebno na Dunaju in v Celovcu voznja porabila v to, da se nas je odiral. To bo marsikaterega Nemca iz Rajha zadrževalo, kmalu zopet posetiti Avstrijo. Celovčani so pač morali pošteno odirati svoje bratce iz rajha, da jih je govornik celo izrecno omemil. Da, da, poleg „bratovske“ ljubezni je „kšeft“ vse kaj bolj imenitnega. Potem se pač še čudijo, zakaj se tuji na naravnih krasotah tako bogate koroške dežele tako — ogibajo. Se pač boje — odiranja.

Samoumor deklice. Dne 22. t. m. je našel ob pol 8. uri zjutraj na Rudolfovici cesti v Celovcu stanujoči cestni mojster v pok. P. svojo lastno, 19 let staro hčer v podstrešju obešeno. Kaj da je mladega dekleta gnalo v smrt, je vsem domačim zagonetka. Ker je slednji čas vedno otožna bila, je najbrž vzrok temu velika otožnost.

Poizkušen samoumor. Dne 21. t. m. se je ustrelil na stranišču domobranske vojašnice v Celovcu neki pešec, kateri je šele prišel ozdravljen iz bolnišnice. Težko ranjenega so zopet nazaj odpeljali v domobransko bolnišnico. Vzrok poizkušene samoumora ni znan.

Ropar v gradu. Pretečeni torek 19. t. m. je vlomil v grad barona F. Reyerja, pri Sv. Juriju pri Celovcu, kakih 20 let star postopač. Pokradel je vrednosti za kakih 190 kron. Ko ga je grajskičinsko obojbe zalotilo, je zbežal z ukradenimi rečmi, pri tem pa tudi iz revolverja na obojbe streljal; k sreči ni nobenega zadel. Uzmoviču so takoj sledili, pa jim je izginil, kot bi ga veter odnesel.

Namestu srnjaka ustrelil človeka. V Severni soteski pod Rebrco na Koroškem je bil 20. t. m. ob 8. uri zjutraj ustreljen Jožef Bogataj iz Škofje Loke na Kranjskem doma, oženjen, 63 let stari berač. 38 ur pozneje se je kot storilec sam oglašil neki Metko, delavec v tamkajšnji papirnici. Pazil je na srnjaka, pravi, a se mu je puška izprožila po naključju. Sodnijska preiskava bo že spravila resnico na dan.

Iz drugih slovenskih krajev.

Grozna nesreča na južni železnici. — V četrtek 21. t. m. popoldne se je dogodila na postaji južne železnice v Gorici grozna nesreča. Ob omenjeni uri je moral namreč oditi s goriške postaje v Kormin jeden tovorni vlak z nenavadno dolgo vrsto vagonov. Temu vlaku je bil pridružen kot pomožni sprevodnik — zavirač tudi jedenindvajsetletni Ant. Židanič s Slapa pri Vipavi. Mesto da bi se bil podal Židanič na svoje mesto še predno se je začel vlak pomikati, je storil to šele pozneje, ko je bil vlak že v precejšnjem teku. Ko je pa hotel skočiti na določeni mu voz in je že stopil na prvo stopnjico, se mu je tu spodrsnilo in ker se ni dovolj trdno oprijel držanja, padel je nesrečnež pod vlak, tako da je šlo čezenj več vagonov, vsled česar je bil strašno zmečkan po celem telesu. Popolnoma zmaščeni sta mu bili obe nogi in leva roka. Nesrečneža so prenesli v bolnišnico, kjer so pa zdravniki koj spoznali, da ni zanj več pomoči in res je že kmalu po dveh urah popoludne v strašnih mukah izdehnil svojo dušo.

Zamenjava med blaznim in pametnim. Dne 20. t. m. popoldne je pripeljal Jakob Dolenc iz Črnega vrha v deželno bolnico v Ljubljano slaboumnega Antona Pohlevna, katerega je spremljal tudi njegov oče. Voznik Jakob Dolenc se je podal v vsprejemno pisarno in vzel seboj Pohlevnove listine. Ko je bil zapisnikar gotov, je poklical paznika, kateri je Dolenc smatral za slaboumnega in mu veleval, naj gre pogledat novo stanovanje za slaboumnega. Dolenc nič hudega sluteč, je šel radevolje s paznikom do celice, ko sta prišla do nje, je bil Dolenc že v nji — zaklenjen. Seveda je Dolenc pričel klicati in imenoval paznika za noreca. Prihiti so še drugi pazniki, ki so pričeli razjarnega Dolenca krotiti in ga slačiti. Sedaj je Dolenc sprevidel, da ne kaže drugega, kakor se udati v svojo usodo. Mirno je čakal, kaj da pride. Kmalu so se odprla celična vrata in Dolenc je dobil polno skledo mlečnatega riža. Ker je bil lačen, ga je z veseljem pometal v želodec. Očem umobolnega Pohlevna je pa čakal in čakal na svojega hlapca,

kedaj da se vrne. Ko je ta čakal cele dve uri, je končno le šel poprašati, kaj je in li ne bodo sprejeli slaboumnega, ker ga zunaj na vozu že komaj kroti. „Saj imamo že zaprtega,“ mu je bil odgovor. Očem jih je debelo gledal, potem pa jim pojasnil, da je zaprti Dolenc le njegov hlapec, slaboumni pa da je zunaj na vozu. Ko so potem spravili slaboumnega Pohlevna v celico in Dolenc izpustili, se je ta zahvalil za mlečni riž, potem pa smeje pristavil: „Cel svet je grozna blaznica.“

Dolina pri Trstu. Hvala Bogu, da se je prijavilo toliko naročnikov, da bo mogel izhajati moj časopis „Domači zdravnik“ od 10. julija redno, mesečno v zvezkih od 16 strani. Sprejemam tudi oglase za platnice po nizki ceni. Prvo številko razpošiljam vsakemu, ki jo zahteva, na ogled. Cena je samo 2 kroni za celo leto. Prosim moje pristaše, da me podpirajo. Zdravo telo, najboljšje blago. Naše zdravilščice se bo odprlo sredi julija t. l. Takaj je krasno, kakor malo kje na svetu. Morski zrak, planinski zrak, sadje, grozdje in naša domovina. Imamo že sedaj gostov iz Ogerskega, Sedmogradja itd., ki se polivajo začasno v moji hiši.

J. Okič, ravnatelj.

Razne novice.

Poseben običaj imajo neveste med nekaterimi južnimi Slovani. Predno namreč pride častilec v milost, mora prestati precej hudo poizkušnjo. Kadar rojijo čebele in sedejo na kakošno drevo, mora namreč ženin iti k njim in sesti čisto v njihovo bližino, med tem ko gleda lepota od daleč. Čebele se seveda vznemirijo in kmalu brenče okoli ženinove glave prvi izzivaji, ki prete z zelo bolečimi poizkušnjami. Pri tem je častilec položaj še slabši, ker mora obenem držati usta široko odprta. Če ostane ženin trden in ga nobena čebela ne piči, prejme sladko plačilo. Oklene se ga namreč nevesta z veselimi besedami: „Tebe vzamem, ker nisi pijanec!“ V drugem slučaju je pa slabše. Ženin je ves opikan, a za plačilo tudi neveste ne dobi, češ, da je pijanec.

Kakšne lastnosti mora imeti zdravnik. Sloveči profesor zdravilstva Billroth je razlagal svojim učencem, da mora pravi zdravnik imeti pred vsem dve lastnosti: ne sme se mu gabit in opazovati mora znati. „Tako mi bodete pokazali, ali imate te lastnosti“ je rekel Billroth, vžil v kozarec neke grde tekočine, namočil v njo prst ter ga obližnil. Potem je pozval učence, da etore istotako. Pogumno so prišli vsi k mizi, vtaknili po vrsti kazalec v tekočino ter ga obližnili. S prijaznim smehom je rekel nato Billroth: „Prvi pogoj ste sijajno izpolnili. Toda glede opazovanja je še pri vseh na slabem, sicer bi morali opaziti, da sem jaz pomočil kazalec, obližnil pa sredinec.“

Japonski bojni plen. Povodom velike parade v Tokiju je bil na paradnem trgu razstavljen naslednji japonski bojni plen iz rusko-japonske vojske: 11.150 sabelj, 85 sulic, 70.000 pušk, 132 težkih poljskih topov, 192 hitrostrelnih in strojnih topov, 178 trdnjaviških topov, 1538 voz za streljivo, 624 vojaških prevoznih voz, 11.612 torbic za patrone in 1 zrakoplov.

Dva poštenjaka. A. „Kako moreš dati krtače tako poceni, jaz žimo kradem, pa jih moram prodajati dražje.“ — B. „No vidiš, zato kradem jaz rajši vže narejene krtače.“

V kamnolemu v Karari je ležal velikanski kamen z napisom: „Srečen bo, kdor me prevrne na drugo stran“. Več delavcev se je spravilo nanj z združenimi močmi, misleč, da je spodaj pod njim kak zklad. Ko so ga z velikim trudom obrnili, so brali na drugi strani: „Dobro ste naredili, na eni strani ležati sem se že naveličal“.

Število III na uri. Malokomu je znano, zakaj se število 4 na urah piše napačno s III, ne pa z edino pravim rimskim znakom IV. Povest o tem je sledeča: Prvo uro na Francoskem je izdelal leta 1370. Henri Nick ter jo poklonil kralju Karlu V., ki ima pridevek „Modri“. Kralj je bil baje res pametna glava v praktični politiki in vladanju, toda v šolskih predmetih pa ni bil posebno podkovan. Razveselil se je darila, toda da bi pokazal, da se tudi kaj spozna na take stvari, je iskal na uri, da bi našel kako napako na nji ter naenkrat opozoril umetnika: „Številke ste napravili napačno.“ — „Kako to, veličanstvo?“ — „Štiri se vendar piše s štirimi črtami.“ — „Veličanstvo, se motite.“ — „Jaz se nikoli ne motim“ je zagrmel kralj, a umetnik je moral „popraviti“ številko, ki je potem ostala napačna do današnjega dne.

Šilo za ognilo. Sloveči francoski šaljivec Alfonz Karr je imel velik vrt, ki je mejil na vrt nekega bogatega italijanskega grofa, ki je imel veliko knjižnico. Nekega dne je Karr poslal svojega slugo h grofu s prošnjo, naj mu posodi neko knjigo. Grof je odgovoril, da nikomur ne izposoja knjig, toda ako hoče priti Karr k njemu, mu dovoli knjigo čitati v knjižnici. Par dni nato je potreboval grof škropilnico ter je poslal po njo na posodo h Karru. Šaljivec pa je odgovoril grofovemu slugi, da ne pusti ničesar iznašati iz svojega vrta; toda ako hoče grof priti k njemu, mu dovoli po svojem vrtu celi dan škropiti.

Koliko domače živine je na svetu. Po najnovejšem štetju je rogata živine v Severni Ameriki 50 milijonov, v Argentini in Laplati 30, Rusiji 30, Nemčiji 18, Franciji 14,5, Avstro-Ogrski 14, Avstraliji 12, Angliji 8, Italiji 5, Skandinaviji 3,5, Španiji 2,2, Nizozemski 1,6, Belgiji 1,5, Danski 1,5, Švici 1,3 milijonov. — Ovac je v Avstraliji 95 milijonov, Argentini 92, Rusiji 70, Severni Ameriki 40, Angleški 30, Franciji 20, Avstro-Ogrski 12, Nemčiji 11, Italiji 7, Rumuniji 7, Srbiji 3, Skandinaviji 2,7 in na Danskem 1 milijon. — Svinj je v Severni Ameriki 44 milijonov, Nemčiji 14, Avstro-Ogrski 10,5, Rusiji 10, Franciji 7,5, Angleški 4, Španiji 2, Italiji 1,8, Danski 1,2, Belgiji 1,2, Rumunski 1, Srbiji 0,9, Skandinaviji 0,9 in v Avstraliji 0,5 milijona. — Konj pa je v Rusiji 20 milijonov, Severni Ameriki 15, Avstraliji 15, La Plati 6, Avstro-Ogrski 4, Nemčiji 4, Franciji 2,9, Angleški 2, Italiji 0,7, Rumunski 0,7, Španiji 0,4, Belgiji 0,28 in Nizozemskem 0,27 milijonov.

V pijanosti. „Veš kje je Janez Goba?“ — „Saj si ti Janez Goba, ne?“ — „Seveda sem, a ne vem kje sem.“

Elektrika pri hudi uri.

Leta 1816 je umrl pri Sv. Urbanu v Slovenskih goricah župnik z imenom Leopold Volkmar. Bil je vrl mož in pobožen delavec v vinogradu Gospodovem, zraven pa tudi imeniten rodoljub in za silo tudi pesnik. Pesmi je zlagal v domačem narečju, kakor je v navadi pri Sv. Urbanu in v Ljuto-

meru, kjer je bil Volkmar rojen leta 1741. Zakrožil jo je čisto po domače; n. pr.: enkrat je opominjal ljudi k delavnosti z besedami: „Če rad delaš, mravlja si, če vragljuješ, gril si ti.“ Od njega imamo lepo število šaljev in obenem poučnih basnij t. j. takih pripovedk, v katerih si mislimo, da živali ali celo nežive stvari govore med seboj. Tako pravi ena njegova basen, da sta se prepirali solnčna ura in stolpna, katera je več vredna in bolj zanesljiva. Solnčna je zmagala. Dasi namreč solnčna ura ne kaže po noči in če je megleno, vendar vsikdar prav kaže, kadar solnce posije, stolpna pa je imela navado naprej vhaleti; in ravno med njunim prepričkom solnce posije, ki je bilo nekaj dni skrito za meglami in solnčna ura kaže tričetrt na pet, dočim že stolpna ura kaže pet; zdaj pride mežnar in ustavi stolpno uro za četrte ure, da počaka solnčno uro; torej se je morala stolpna ravnati po solnčni uri; solnčna je torej zmagala.

To, kar smo omenili o basnih Volkmarjevih, smo storili zato, da bi bralca seznanili z možem, iz čegar zadnjih dni še hočemo navesti eden dogodek. Umrli je namreč ob svečnici leta 1816; torej je bilo pred nekaterimi meseci 90 let, odkar je zapustil ta svet.

Na dan njegovega pogreba, ko so ga nesli k počitku, je bila nevihta in grmelo je hudo, čeravno je bilo po zimi, ob svečnici; že to je bilo nekaj nenavadnega, ker se redkokdaj pripoveduje, da bi po zimi kje grmelo, tako redko, kakor redko po zimi gobe rastejo. Vendar je še bolj čudno to, da je on to naprej povedal, da bo na dan njegovega pogreba grmelo. Zdi se torej, kakor da bi bil ta pobožen gospod res naprej slutil, kaj se ima pripetiti.

Da bi v zimi grmelo in celo sredi zime, je redek dogodek, ki se ne pripeti vsako leto; tupatam pa se že tudi bere. Tako je n. pr. 8. febr. 1860 celo strela vdarila v neko šolo v mestu Ruin na Francoskem, ko so ravno otroci molili z učiteljem; skraja niso nič opazili, nego da pada apno raz stene; še čez dolgo se zakota ognjena krogla ali oblo po razredu, ter usmrti tri šolarje; potem si naredi luknjo skozi šipo v oknu, ne da bi jo drugače zdobila, ter skoči na plano. To je bilo po zimi; gotovo nekaj nenavadnega. V južni Ameriki že grmi tedaj, ko imamo mi zimo, ker tam je tedaj poletje, pa Francoska ima zimo ob istem času, kakor mi.

Vemo, da bi marsikateri rad znal, zakaj vendar po zimi navadno ne grmi ali vsaj tako redkokrat; pa kaj bomo na to odgovorili reveži, ko pa sami ne vemo in tudi učenjaki ne vejo nič gotovega, ampak si le mislijo, kako bi to moglo biti.

Elektrika, ki povzroča blisk in grom, je pač čudna reč na svetu; koliko strahu in koliko nesreče je že prizadajala ljudem huda ura; nasprotno pa tudi, koliko dobrega je že učinila elektrika človeštvu, odkar so se ljudje naučili si jo izkoriščati in uporabljati njeno moč. Ker dandanes jo vprejajo k električnim vozom, da prevažajo ljudi po ulicah velikih mest, kjer jim tudi pripravlja krasno razsvetlavo; njena luč se skoraj more kosati s solčno lučjo; telegraf in telefon dobivata od elektrike svojo sposobnost v daljavo naglo kaj naznaniti; v velikanskih tovarnah deluje tudi ona in goni neprestano orjaška kolesa in opravlja delo, za katero bi bilo potreba sto rok in

še več, pa bi ga ne opravili. V severni Ameriki, kjer so zelo napredni, spravljajo celo zločince, ki so obsojeni na smrt, z elektriko na oni svet, ne pa z vrvjo, kakor pri nas. Pa vkljub temu, da jo ljudje tako vsestransko izkoriščajo, vendar ne vejo, kaj pravzaprav to je, elektrika; godi se jim, kakor popotniku, ki se dolgo pot vozi skupaj z devojko, se z njo pogovarja, a ona ima zakrit obraz s pajčolanom in ga ne razkrije, tako da se popotnik mora prej posloviti od nje, ne da bi dognal, s kom se je imel čast razgovarjati.

Elektriko je primerjati onim tajnim duhovom, o katerih se poroča v pravljici, da so hodili nekemu vrlému čevljarju šivat po noči, ko se je on vlegel k počitku, tako da je drugo jutro našel čevlje dogotovljene, dasi jih je zvečer bil samo začel; ko pa ni bil več tako priden in skrben čevljar, so prišli tisti skrivni duhovi po noči in so razdrli, kar je on med dnevom napravil in so mu škodovali, kjer so mu mogli. Tako hudomušna je tudi elektrika: poleg svojih dobrih lastnosti je rada strahovita in nevarna. Res, ne samo morje uči moliti, tudi elektrika nas uči; nas je že vse mogoče prisilila, da smo se vsaj nehote prekrizali.

Kar se reče o ognju in vodi, da dobro služita, pa slabo gospodarita, lahko z isto pravico trdimo tudi o elektriki, da dobro služi, če jo ljudje proizvajajo, ker jim pomaga pri delu, pa tem huje razgraja in gospodarji zračna elektrika ob hudi uri, do katere nimajo ljudje oblasti. Elektrika je to, kar je strah; znotraj votla, zunaj je nič ni, nikjer ni nič prej videti in ne prijeti, ne vohati; naenkrat se zabliška in najmanj, kar se nam more zgoditi, je strah, ki spreleti v tistem trenutku; pa prazen ta strah ni.

Ni dvoma, da mora biti elektrika, ta skrivnostna velesila v naravi, zaradi katere si še vedno učenjaki belijo glave, da bi jo bolj spoznali in prodrli v njeno bistvo, v zraku; in dosta je mora biti, ker že dolgo let stoji svet in vsako leto grmi, pa elektrike ne zmanjka nič; zlasti se rada druži z vodo; zato jo ravno nahajamo v oblakih, ker so oblaki vodeni. Če se torej sopara nabira po zraku, da se združi v oblak, tedaj pobere tudi zračno elektriko; elektrika, ki je bila poprej redka v zraku, je zdaj v megli stisnjena in nabasana, ker je

omejena na gotov prostor; in ker je gosta, postane silna, močna in nevarna.

Da je v megli v resnici nakopičeno več elektrike nego v samem suhem zraku, je dokazal Benjamin Franklin. Zmaja iz papirja je spustil po vrvici proti hudournemu oblaku in je kmalu zapazil, da prihaja po vrvici elektrika nizdol, ki se je razodevala po iskricah na spodnjem koncu vrvce, kje je imel privezan ključ. Tudi po zimi je v zraku in v oblakih elektrika, prav gotovo, pa takrat se ne razodeva na tako silovit način; zakaj ne? Tega še ravno učenjaki ne vejo, in so nam odgovor še dolžni, ker še premalo poznajo to svojevoljno stvar, elektriko.

Nekdaj so ljudje verjeli, da znajo delati gromsko strela dijaki, študentje iz črne šole in so iz te prazne vere izvajali vzrok, da huda ura razsaja zelo rada posebno julija in avgusta, ko imajo dijaki počitnice, torej čas za take burke; pa tisti časi so že za nami, ko se je to verjelo; kajti, če bi bilo to res, da dijaki delajo točo in grom, bi pač bolj po koncu nosili glave nego jih nosijo sedaj; tudi bi jih morala navdajati bolj prisrečna živa vera, nego je je najti pri marsikaterem, če bi hoteli čedeže delati.

Res, da se dijaki precej učijo o elektriki, še vendar tudi njim kakor tudi učenim profesorjem ni jasno, odkod se vendar vzamejo tako silne nebesne moči; od poznanja, kako se kaj naredi, in pa od tega, da kdo sam zna in mora naredi, je še tudi dolga, da neizmerna pot. Nobena skrivnostna beseda dijaka iz črne šole, nobena vraža kake čarovnice ne more hude ure prignati, ne odgnati. (Konec prihodnjic.)

Našim naročnikom. Pri pregledovanju naših poslovnih knjig smo našli, da nam še marsikateri naročnik dolguje naročnino. Dostične prosimo, da nam isto kmalu dološljejo, ker smo sicer primorani dolžnikom list ustaviti. Če mi spolnujemo naše dolžnosti in pošljamo redno list, upamo, da bodo storili svojo dolžnost tudi naši cenjeni naročniki. Uredništvo in upravnništvo.

Listnica uredništva.

Koroško: Vaši dopisi so še le v terek zjutraj došli, torej ni bilo mogoče več sprejeti. Hvala za pozdrave!

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel dne 10. maja t. l.

trgovino z reznim blagom

gosp. Aleksandra Starkl,

katero bom vodil pod tvrdko

Feliks Rop,

trgovina z reznim blagom „Pri sv. Lenartu“

Maribor, Grajski trg št. 5.

Ker bom imel samo sveže in izborna blago, katero bom po zelo nizkih cenah prodajal, prosim za obilni obisk.

7 10—5

Feliks Rop.

Kmetje, pozor!**Posnemalni stroji za mleko**

so veliko boljši kakor drage centrifuge. Velika korist, posname mleko popolnoma in delajo čisto sami. Cena je vzlic temu zelo nizka: en komad 5 kron in 9 kron.

Natančen popis zastoj. Pred ponsrejenem blagom se svari.

Prodaja samo iznajditelj 6 (7)

Rudolf Gegenbauer,
Neulengbach (Nižjeavstrijsko).

Pravo pristno vino

čisto naravno, samo iz grozdja.

Za pristnost vina jamčim in se lahko kemično preišče. Cene zmerne, od 36 do 46 kron 100 litrov. Imam tudi pravi pristni

tropinovec.

Pošilja se od 56 litrov naprej. Za sode prosim, naj vsak sam pošlje. Zadržaja železniška postaja Ajdovščina (Kranjsko).

Se priporočam za obilno naročbo

10-6 **Josip Cotič, vinogradnik**
Vrhpolje, pošta Vipava (Kranjsko).

Svarilo.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja, svetovno znano redilno varstveno sredstvo, ki je bilo na razstavah odlikovano z najboljšimi pohvalami, dobiva se pristno pod marko **Mastin** pri vsakem trgovcu. Po pošti se razpošilja najmanj 5 zavitev za 2 K 70 v. Lekarna Trnkóczy v Ljubljani. Ponarejalci se sodnijsko kaznujejo. (12-5)

Rodoljubi! Slovenci!

Spominjajte se ob vsaki priložnosti naše družbe sv. Cirila in Metoda.

Tvornica slamnikov

M. CERAR v Domžalah

se priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročanje (3-3)

vsakovrstnih slamnikov.

Cene nizke! Postrežba točna!

Kupujte
NARODNI KOLEK!

Izdaja katoliško tiskovno društvo v Mariboru.

Tovarniška zaloga**„Pri Amerikancu“**

Alojzij Gniusek

samo v Mariboru, Glavni trg — Stolna ulica.

Pristni laneni namizni prti beli, kompletne velikosti, samo 45 kr.

1/2 ducata brisalk za gospodinjstvo pravi samo 65 kr.

1 obrisalka z reki „Dobro jutro“ 20 kr.

1/2 ducata žepnih robcev, beli ali pisani, samo 48 kr.

1 namizni prt, pisan, samo 45-65 kr.

1 komad Rumburger-platna, 23 m, gld. 6-20.

1 komad Schneeglöckchen-platna, 23 m, gld. 6-50.

1 komad domačega platna, 20 m, samo gld. 8-60.

1 komad vojaškega platna, 20 m, samo gld. 4-60.

1 komad mornarskega platna, 20 m, samo gld. 5-20.

Moderci, vsake vrste, 50, 65, 90 kr.

1 parrokavice (Zwirnhandschuhe), v vseh barvah, samo 20, 28, 35 kr.

1 pas (Damengürtel), 25, 35, 50 kr.

1 predpasnik iz batista (Putzschürze), samo 15 kr.

1 predpasnik iz lincerskega druka, na obeh straneh za nositi 49 kr.

1 predpasnik pisani (Waschputzschürze) samo 45 kr.

Srajca za ženske samo 45, 60, 90 kr.

Svilnati robec, fine sorte, gld. —85, 1-10, 1-30, 1-50, 2-—.

Perkal robec, sivi ali rumeni, lepi modni uzorci, samo 25-30 kr.

Bluza iz močnega zefira ali perkala, vsaka velikost pri vratu, samo 1-—, 1-20, 1-60 gld.

1 črna cloth-bluz, vsaka velikost pri vratu, samo 1-60, 2-80.

1 par nogavic, pisane ali črne za gospe, 18, 20, 25 kr.

1 par nogavic za gospe, črne ali pisane, 16, 20, 25 kr.

Šifon-srajca, dobro blago, samo 1-—, 1-30, 1-50 gld.

Ovratnik, vsake sorte, vsake velikosti, samo 15, 18, 20 kr.

Jegrova srajca, brez ovratnika, samo 55, 65, 75 kr.

Jegrova srajca, z ovratnikom, 75, 90 kr.

1 par belih ali pisanih manšet 24 kr.

1 naprsje belo ali pisano 25, 30, 35 kr.

1 pas za gospe —35 do 1-20 gld.

1 sportkapa za gospe 25, 40, 50, 65, 75 kr.

1 sportkapa za dečke 16, 35 kr.

1 kapa (Tellerkappe) za otroke samo 40, 50, 60.

1 postelna preproga (Bettvorleger) samo 40 in 50 kr.

1 postelna garnitura (2 preprogi in 1 namizni prt) samo gld. 4-50, 5-50.

1 odeja iz himalaja volne, velika, 1-10.

1 odeja z najboljšo volno napolnjena, velika, gld. 2-40 in 3-—.

1 cloth-odeja z najboljšo volno napolnjena, kompletne velikosti, gld. 8-50.

1 prt (rjuha) brez šiva, velik, 80 kr.

1 kg. pukano perje, brez prahu, 1-60.

1/2 kg. puha (Flaumen) sivi gld. 2-25.

1 slamnica (Strohsack) 85-—, 1-10, 1-30.

10 kom. razglednic, umetniške ali z rožami, samo 20 kr.

100 kom. razglednic, umetniške ali z rožami, samo 1-50.

1 matrac za morskotravo napolnjena samo gld. 7, 8, 9.

Hlače iz cajga, dobro blago, vsaka velikost gld. 1-35, 1-60, 1-80.

Hlače iz štofa, dobro blago, vsaka velikost gld. 2-30.

1 modna obleka iz štofa, vsaka velikost, samo gld. 8-—, 10-—, 12-—.

1 obleka za fante od 3 do 9 let za prati samo gld. 1-40-1-90.

1 obleka za fante od 3 do 9 let iz štofa samo gld. 2-20-3-50.

1 kravata iz svile, fini uzorci, samo 25, 30, 40 kr.

1 dežnik za gospe ali gospe samo gld. 1-30, 1-50, 1-80.

450 m volne, vseh barvah, 116 cm široka samo gld. 1-80, 2-25, 3-60.

1 m sive podloge in tudi vseh barvah samo 12 in 18 kr.

3-20 sukna za eno obleko za gospe vsake barve, dobro blago 4-20.

Blago se pošilja samo po povzetju.

Tovarniška zaloga**„Pri Amerikancu“**

Alojzij Gniusek

samo v Mariboru, Glavni trg — Stolna ulica.

Kmetje, širite svoj stanovski list:

Slovenski Gospodar.

Izhaja vsak četrtek in stane na leto s prilogo

„Naš Dom“ vred za celo leto samo 4 krone,

za pol leta 2 krone, za četrt leta 1 krono.

= Izdaja se sedaj v 8500 iztisih. =

Odgov. urednik Edy. Jonas.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.